

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Negyedévre 1 frt 25 kr.
Félévre 2 „ 50 „
Egész évre 5 „

Megjelenik minden szerdán
és szombaton.

Egyes szám ára 7 kr.

Hirdetéseket felvesz s rendkívül
olcsó áron közel a kiadóhivatal.

SZABADSÁG

SZERKESZTŐSÉG

és

KIADÓHIVATAL:

Széchenyi-u. 45. sz.
a Wagner és Szélnyi (ez-
előtt Gedeon és Tsa) nyom-
dája. Ide küldendők a lap
szellemi részét illető köz-
lemények, valamint az
előfizetési díjak, hirde-
tések, nyiltterek és rek-
lamációk.

POLITIKAI LAP. A MISKOLCZI FÜGGETLENSÉGI ÉS 48-AS PART KÖZLÖNYE.

Egyes példányok Groszmen J. antiquar-fizletében, Falkenstein S. dohánytőzsdéjében, Hesz Jenő, Gubás F., Groszmann J. és Nagy Lajos fűszerkereskedésében kaphatók.

Segítséget a népnek!

Hiába adnak a buzáért 11—12 frtot, az ajtón kopogtat az inség! A 6 forintos buzaárak nem is oly régen letűnt korszakában csak mintegy mesebeli Eldorádóról álmodoztak a magyar gazdák arról az időről, a mikor emelkedni fog a buza ára, mint régen volt, 8 frtra, 10 frtra, 12 frtra. Most a közös vámterület s a közösügyes vámpolitika dacára 12 frtnál magasabbra emelkedett a buza ára, a buzatermő nagy magyar Alföld mégis inkább szomorúságnak, mint a vigalomnak tanyája.

Azt hittük, hogyha valamikor 12 frtot ér el a buza ára, a nyitrai földektől a Bácskáig, a Bánságig hegyen-völgyön lakodalom lesz. Szó sinc róla! A 12 frtos buzát termő földeken nem a vig örömdal szól, hanem az éhinség kísértetének rémes suttogása hallatszik.

Igaz, hogy nagy ára van a buzának, de mit ér az, ha nincs buza. A cséplések szerint az aratás eredménye még rosszabb, mintsem gondolni lehetett volna. A mikor egyszer végre a világ rossz gabonatermése következtében hatalmasan felszökken az ára a magyar buzának, akkor se a magyar termelő gazda látja annak hasznát, hanem a kereskedelmi üzérkedés.

Nagy ára van a magyar buzának s a magyar gazdának még sincs pénze. Pedig itt az ősz, amikor a gazdának fizetni kell. Fizetni kell a mult aratás óta felgyülemlett adósságot, fizetni kell a buzatermő földjére az alacsony buzaárak években betáblázott jelzálogkölesön törlesztését. De nemcsak a mult mulasztásait kell pótolni, de bevásárlásokat kell tenni a télre. Gondoskodni kell a téli élelemről és ruházkodásról maga és családja számára. Gondoskodni kell a gyermekek iskoláztatásáról és így tovább. Fizetni kell az adót.

De ha már a gazdának nincs pénze s az nem fog bevásárolni, nem lesz pénze a magyar iparosnak s a magyar kereskedőnek sem.

Az inség kísértete tehát nemcsak a magyar gazda ajtaján kopogtat, hanem az iparos és a kereskedő ajtaján is.

És nemcsak az Alföldet érinti a dolog. A veszedelem határozottan országos

jellegű, mert nemcsak, hogy nincs buza, hanem rothad a burgonya is; ami a felső megyékben inséget jelent. És hogyha nincs pénze a birtokos gazdának, nem kereshet tőle a napszámos ember sem. Az országos inség bekövetkezésének nagyon komoly jelenségeivel állunk szemben.

De hát a társadalmi életnek álladalmi szervezetében élünk. Nemcsak azért *adózunk*, hogy a *fekete-sárga* generálisok 16-dik lovának is legyen abrakja, hanem azért, hogy ilyen nagy veszedelem idején mint a minő fenyegető az országos inség, az állam kormányzata teljesítse kötelességét az egyesek érdekében.

Segítséget a népnek! Ez legyen az állam élén állóknak legfontosabb, leg-sürgősebb jelszava. Nem alamizsna-kenyeret, hanem *vetőmagot, olcsó kölcsönt, adóleengedést a gazdáknak és kenyérszervő munkát a munkásoknak!*

Békésvármegye házi iparral akarja foglalkoztatni a kenyér nélkül szűkülő munkáskezeket s arra kéri az államot, hogy a házi ipari uton előállítható cikkekkel, a minők szövött anyagok, kosár- és gyékényfonó munkák stb., az állam szükségletét a tél folyamán a vármegye munkásaitól szerezzze be.

Okos eszme, de a házi ipar fejlesztésére már előbb kellett volna gondolni. Egyáltalában, ha máskor nem, most ilyen alkalomkor láthatnák be, hogy házának életszükséglete a kizárólagos földművelő államból átalakulni iparos állammá is. Ha önálló vámterülettel védett iparos állam is volnánk, a rossz termés nem sujthatna le egyes ország-részeket.

A házi ipari foglalkoztatás azonban még nem lesz elegendő az országos inség enyhítésére.

Közmunkákat kérünk. Építsenek ez egyszer közutakat, vasutakat s vízszabályozásokat, ne csak a gazdag vállalkozók s a kormánypárti képviselők kedvéért, hanem azért is, hogy *kenyeret adjanak a népnek*. Évtizedes mulasztások várnak pótlásra. Az utépítésekkel százezreket lehetne foglalkoztatni. Dolog van elég, munkát a népnek, ha nem is ad érte sápot!

Ezzel segítenek mindegyik társadalmi osztályon. Mert, ha a munkásnép kere-

sethez jut, a gazdaközönség nem lesz kénytelenközköltségen inségeseket tartani; a kereskedő és iparososztály pedig pénzt keres a pénzes munkásoktól. Tehát ne mindig a németet hizlalja a tisztelt kormány, hanem *gondoljon* már egyszer arra a szerencsetlen népre is, amely súlyos adókat fizet pénzben és vérben azért a czifra nyomoruságért, amit magyar államéletnek neveznek.

Az iskola és az élet.

Mai napon iskoláink legtöbbszörében megkezdtek az előadásokat. Az ifju sereg elfoglalta helyét, hogy a beköszöntött új iskolai esztendőben előkészüljön az élet komoly feladataira.

A ki látja az ifjak arczán a reménységet, a jövőben vetett hitet, a nemes önbizalmat: lehetetlen, hogy lelkét emelni ne érezze.

A ki tudja, hogy ez az ifjuság milyen ideális álmokkal fekszik neki az iskolai studiumok fárasztó munkájának; milyen képeket sző magának a jövőből; hogy bizik az álmok megvalósulásában: szinte nem lehet nem bízakodnia az idealizmus soha meg nem szünő, nemesítő hatásában.

Ha elgondoljuk, hogy nemzetünk virága, reménysége ez új tanévben is erősíti lelkének azt a most még megdönthetetlen meggyőződését, hogy az élet nagy küzdelmeiben csak a szereteten alapuló keresztényen humanitas nagy-szerű gondolata adhat a társadalom emberének biztos alapot működésének minden mozzanatában, kit ne kecsegtetne az az édes reménység, kit ne ringatna gyönyört keltő illúziókban az a hit, hogy ez a nemzedék talán jobb lesz a mainai?

Igen, mi ifjainkat hinni, remélni, szeretni tanítjuk.

Hinni az örök igazság pártatlanságában, az igaz érdemek megbecsülésében, a szellemieknek az anyagiak felett való uralmában, a tiszta jellemnek, az őszinte becsületességnek mindennél többet érésében.

Remélni ezek alapján a nemes törekvések feltétlen diadalát, a munkatársak osztatlan szeretetét, az édes megnyugvásnak, a jutalmak e legmagasztosabbikának mindennél édesebb érzését.

Szeretni tanítjuk az emberiséget, melyet mint egy óriás családot állítunk az ifju lelkesedni kész fantáziája elé; szeretni a hazát tisztán, önzetlenül; szeretni az Istent lélek-ből, meggyőződésből, nem farizeus nagyké-pűségből; szeretni mi magunkat mások érdekei ellen való törés nélkül. Beleoltjuk ifjaink lelkébe a tudomány szeretetét; elhitetjük velök, hogy a tudomány hatalom, melynek elnyerése édesebb a föld minden kincsénél; megtanítjuk őket rég mult idők eseményeire, a természet változatlan, csodás törvényeire, az

Üzletlem lebonyolítása céljából
11744. sz. alatt hatósági engedély
alapján összes árukészletemet

VÉGELADÁS

útján beszer-
zési áron alul
kiarositom

DANCZ JÓZSEF

Miskolcz, Széchenyi-utca 85. szám.

ember szellemének fejlődésére, a tudatlanságból eredő botlásokra és veszedelmekre, meg mindenre, a miről azt hisszük, hogy általa a lélek szebbé, a test erősebbé s az egész társadalom jobbá lesz.

S elgondolva, hogy mind e szép dolgokra megtanítják ifjainkat: lehet-e csodálni, ha a jövő felől édes reménység szállja meg lelünk?

De a ki látja azt is, hogy az iskolának e magasztos célját hogyan törekszik megsemmisíteni az élet: lehetetlen, hogy a nemes törekvések megcsufolása fölötti elkeseredés el ne komorítsa, hogy ideális eszmék valósulásában vetett hite meg ne inogjon, hogy önzetlen küzdelmének izzasztó munkájában egy pillanatra meg ne álljon.

Szinte az a szentségtelen kérdés tolatodik a gondolkodó elmébe: nem bűn-e az ifju lelket magasztos eszmékkel tölteni be, mikor azokat az élet szennyes küzdelmei a legtöbb esetben egyenként kitépik?

Nem jobb volna-e a jövő nemzedékét már korán azokkal az alacsony fogásokkal, ügyes zofizmával ismertetni meg, a melyet később, mikor ideális eszméit botorul megvalósítani akarja, oly nagy eredménynyel boldogulni lát.

Nem tanácsosabb lenne-e mindjárt az iskolában a *hasznosság elvét* csepegtetni a zsenge szívekbe, mint igazságosságra, reménységre, szeretetre, tudományra tanítani, hiszen az iskola falai közül kilépve, azt tapasztalja, hogy ezek a szép eszmék, a gyakorlat emberei örökösen hangoztatják ugyan, de titkon kinevetik a jámborokat, kik azoknak hisznek.

Nem czélszerűbben járnánk-e el, ha egyenesen bevallanók az iskolában, hogy a humanitás nagy gondolata *csak az iskolában* s némely rajongók kepeletében él, de az élet egyiket is komolyan nem veszi, hanem rohan a legridegebb hasznossági elv sikamlós örvényén.

Mert ha mi nem tesszük, megteszi ezt a kijózanítást maga az élet, a mai materialis életünk.

S ezt az életet a látni kezdő ifju még itélni is kétkedve merészi; mert hiszen jó példával maga az uralkodó kormányrendszer megy elől.

Az a kormányrendszer, mely kortespolitikájával, a társadalmat alapjában megtámadó bűnöknek vetett ágyat közöttünk.

Az a kormányrendszer, mely hirdeti az igazságot, kátói szigorral itél elevenek és holtak felett s ugyanakkor *az igazat szólni*

merészlőknek betöri a fejét, a becsületes munkával szerzett érdemeket a protekció molochjának szolgáltatója ki.

A mely a morált prédikálja: de ugyanakkor *bűnházak és páli kabódék jövedelmeivel szaporítja kortesköltések miatt megürült pénztárát.*

A mely az egyik kezével a humanizmus céljaira áldoz, mialatt a másik keze az ember állati szenvedélyeinek kizsákmányolásából alkot tőkét és panaszkodik az erkölcsök romlása miatt!

A mely törvényeket alkot; de a törvények kijátszására és megszegésére nem ritkán maga mutat példát.

Bizony ez az élet nem olyan, mint a melyet iskolában tanítanak s jó ezt meggondolni így az iskolai év kezdetén különösen.

Jól megtanítani már az iskolában, hogy ez az élet nem jó élet s nem az a legüdvösebb tanítás, mely az árral uszni készlet.

De ennek az éles ellentétnek — iskola és élet közt — a látása ne csüggeszse el, ha elkeseríti is az ifjuság vezetőit, a tanárokat; sőt inkább szolgáljon nekik a legerősebb ösztönül arra, hogy a nemes gondolatokat, a humanitás magasztos eszméit kiirthatatlanul plántálják be az ifjuság lelkébe.

Tegyék azt abban a felemelő tudatban, hogy a jövő Magyarországa olyan lesz, a milyen az iskolában fejlődő ifjuság.

Alkossák ez ifjuság jellemét olyanná, mely nem hajlik és nem török meg a corruptió átkos csábjai előtt, hanem eltörpíti azt s teremti új életet.

Formálják e nemzedéket igaz, önzetlen hazafiakká, becsületes, igazságos emberekké, hogy az élet semmi támadása meg ne ronthassa őket, így majd talán megszületik álmaink legszebbje is a *független Magyarország*, melynek élete és iskolája közt nem lesz meg az a kiáltó ellentét, a mi ma a szemlélt szinte kétségbe ejti.

A vidéki színészet rendezése.

A vidéki színészet rendezése végre a megvalósuláshoz közeledik.

Lapunkban már többször volt erről szó. Elmondottuk véleményünket a vidéki színészet intendánsáról. Most előttünk fekszik a kész javaslat, mely szerint az ügyet kormányrendelettel szabályozni akarják. A javaslat szerint a vidéki színészetre a belügyminiszter: Bonyhády Protzman Dezső fog felügyelni az ő kinevezett közege által.

Mennyi furcsaság van ebben a javaslatban! A belügyminiszter nagyon *olcsón* akarja megszerezni a nagyobb városok színházainál a „gazda” jogát, a mely városok nagy áldozatok árán maguk tartják fenn a színházat és a szintársulatot.

Ámde a belügyminiszter ur nem olyan nagylelkű az *állami segélyezés* dolgában, mint a milyen nagy igyekezettel veszi el a színházfentartó városoktól a jogaikat. A javaslatnak ez az értelme: Te város fizess, én parancsolok. Ha panaszkod van, nálam a malaszt. Csak te fizess!

No, de segélyt is ad. De aligha lesz köszönet benne. E tekintetben így szól a javaslat: „Állandó segélyben részesíthetők a működési hely megállapítása nélkül *oly társulatok, melyek a színművészetnek egy különben csak rendkívüli áldozatokat igénylő ágát gyakorolják.*”

Itt persze az *operát* érti a belügyminiszter. Már most, ha tudjuk, hogy a legnagyobb segélyösszeg egész esztendőre 3000 forintban van megállapítva: az állami gondviselés ezen áldozata éppen nem mondható nagylelkűnek.

De mit ad ez a gondviselés, mely ezentúl a vidéki színházak és hatóságok nyakára állami felügyelőt ültet, a nagyobb városok — minők Miskolcz, Kassa, Debreczen stb. — *színészetének állandósítására?* . . . Mit ad a miskolczi szintársulat nyári fentartásához? . . .

Ezekről nem szól a nóta. Miskolcz városa ad a hathónapos évadhoz 1200 frt segélyt. A belügyminiszter kínál 3000 forintot, de *csak az operáért*. Hát már most kérdjük: hogyan lehessen ebből a csekély segélyből fentartani egy valamire való opera személyzetet?

Ez a segély tehát még a *semmiél is kevesebb*. És ennek a fejében a felügyelői jogokat gyönyörűségeen elkönfiskálja a belügyminiszter.

Köszönjük alássan az ilyen jóakaratot. Az is mulatságos passzusa a javaslatnak, hogy a városi színügyi bizottság, ha panasza van a színház dolgában, a törvényhatóság útján forduljon a belügyminiszterhez.

Ezek után már csak az következik, hogy Miskolcz, mely több százezret érő színházhoz ad a művészetnek és ennek fentartásához, hat hónapra 1200 forintot áldoz, hetenként bemutassa a miniszter urnak a műsort, az

A „SZABADSÁG” TÁRCZAJA.

A szépség titka.

Szinte látni vélem e lapok kedves olvasóit, mily tágra nyílt szemekkel és sóvár tekintettel állnak meg e czikk czime előtt s aztán mily lázas sietséggel futnak keresztül e sorokon, hogy minél előbb a legdrágább, a legkedvesebb titok, a valódi szépség birtokába jussanak.

Csoda e az?

Van-e, volt-e valaha oly nő, a ki szebb nem akart volna lenni, mint a milyen szép volt!

Van-e, volt-e valaha nő, ki ne óhajtott volna birni a természet ez „ajánló levelét,” a nőnek e drága kincsét, melynek láttára azonnal kitérülnek az ajtók, akarom mondani a szívek.

De mielőtt felfedezném hölgyeink előtt ezt a szent titkot, szükségesnek látom elmondani, mi indított engem e czikk írására!

A napokban ugyanis, könyvtáramat rendezve, egy régi, alig olvasható könyvre találtam, mely francziául lévén nyomtatva, a XIV. Lajos idejéből s leginkább az udvar köréből közöl pikáns s nem pikáns dolgokat. A többek között a híres szépségű Ninon L'Enclos szépségét magasztalva, leírja e csoda-hölgy szépségének titkát, a ki még nyolczvan

éves korában sem látszott többnek 30 évesnél s oly elragadó, oly üde volt, hogy egy husz éves márkí irántai viszonzatlan szerelemből agyonlőtte magát.

Ama térfiak, kik mint husz éves hölgynek udvaroltak, megvénültek mellette, meggörbültek, megsántultak, megkopaszodtak, megköszvényesedtek s a szép Ninon olyan fiatal maradt, mint a mesebeli tündér, imádták őt a második, de még a harmadik nemzedék is. Ha kérdezték hölgytársai szépségének titkát, melyért egy herczegnő milliomokat ajánlott fel neki, mosolyogva jegyezte meg: „nem árurom el titkomat a királyi koronáért sem.” Ebből aztán nem tudott meg senki semmit, míg végre 85 ik évében elzárkózott kastélyának legbensőbb termeiben, lemondva a szerelem örömeiről s ez alatt megírta élet-történetét s abba foglalta az ő hosszú ifjuságának, szépségének titkát, amelyet az általam birt kis könyvecskéből tudtam meg.

Elmondom e lapok olvasóinak ugy, a hogy ő megírta, hogy ne legyenek kénytelenek a lapok útján ezer és ezerszámra hirdető szépségvizeteket, krémeket, pudereket s a jó ég tudja mi mindenféle ártalmas szereket használni, a nélkül, hogy ne ártanak vele arczbőrüknek, melyet szebbé, ragyogóbbá akarva tenni, azon veszik észre, hogy a dicsőített, égis magasztalt, anyallá változtatni hivatott szépségyszer használata után hervadni, vénülni kezdenek s a pusztulás föltartóztatlanul rombol arczukon.

De lássuk Ninon titkát:

A „Ninon” örök ifjuságának, szépségének titka a *víz*.

Reggel, midőn felkelt ágyából, egyenesen a fürdőkádba lépett s egy durva kendő segélyével dörzsölte magát a vízzel. Bőre ettől — mint ő írja — kitünő épséget nyert. Neki nem is kellett egyéb. Ő csak azon iparkodott, hogy épségét fönntartsa, csupán 60 éves kora felé öntött a vízbe egy kis gliczerint, ami száradó bőrének visszaadta puhaságát, fényét.

Halála után nem is találtak a sóvár kutatók toilette-asztalában egyebet, mint egy pár fogkefét, két sűrű fésűt és egy fejkefét.

Fogait, melyek a hagyomány szerint, vétkedtek az alabástrom fehér fényével, soha sem mosta egyébbel, mint közönséges házi szappannal és sohasem nyult addig az ételhez, a mig gőzölni látta, ha czukrot vagy czukrosat evett, azonnal megmosta fogait.

Szemeit langyos vízzel mindjárt felkeléskor megmosta, ez által szempillája ép maradt, ugy a szemöldök is, melyet mosdás után, hogy minél vékonyabb, minél feketébb legyen, egy elhasznált fogkefével húzott végig.

Az arcz üdeségét, szóval az arcz színét — írja Ninon, — sohase kendőző szerekkel, — mint a többi nőársai — de egyszerűen a vízhasználat által ápoltta. A rizspor használata, szerinte — örültség.

A nyakára fordított a legtöbb gondot, mert szerinte ez a nőnek egyik legszebb

álbeteg primadonnák által okozott változásokot, a komikus csalafinta rögtönzéseit stb.

Hanem a mi a színigazgatói engedélyek megszorítását és a színész-egyesület jövő működési körét illeti; ezekre nézve helyes dolgokat tartalmaz a javaslat.

Szülőkhöz — tanítókhöz.

(P. L.) A magyar költők fejedelme képzelőerejének hatalmával s utólrhetetlen szárnyalásával megelőzte az éjszakai pólus felé törekvő felfedezőket, mikor megírta fantasztikus művét: „Egész az éjszakai pólusig, vagy mit tett tovább a Tegetthoffal? . . .”

Hogy, mi lett tovább e nevezetes hajóval, vagyis inkább hová, merre ment, azt az utat, azokat a titokzatos, csodás régiókat meglátni, leírni, szóval fölfedezni indult el Andrée.

Ki ez az ember, aki vakmerően nekimegy egy rejtelmes, borzalmakkal teljes világnak, hogy küzdjön a föld legbőszőbb elemeivel?

Egy mérnök — — nem, sokkal több: egy férfi.

Bátor és erős, aki egy ideálért képes életét föláldozni.

Tehát idealista, következkép beteg, igen beteg ember, mint a hogy a nagy orosz regényíró: Turgenyev mondta „Helén” című regényében Brutusról; de azt is mondta az emberi lélek rejtelmének e nagy kutatója, hogy ha az ilyen emberek kivesznek, bátran becukhatjuk a történet könyvét, nem lesz mit olvasni benne többé.

A mi anyagelvi korunk szemében az ilyen emberek csakugyan betegek, még pedig lelki betegek, legalább is különcök.

Ime, mit tesz más, okos ember, talán éppen egy mérnök, mint a milyen Andrée? Nagy vállalatokba fog, amolyan jó, kiadó vállalatokba, a mik ezeket hoznak a konyhára (mert a konyha modern társadalmunk szótárában nagy szerepet játszik), aztán, mint Hugo Viktor „A tenger munkásai”-ban mondja, „Meggazdagszik, megüti a guta — s ez az élet koronája”.

Andrée egyebet tett.

Elindult egy háladatlan világrészbe, a hol még csak aranybányák sincsenek, mint Alaszkában, pedig ez is elég hideg. Határozottan kevés a kilátás rá, hogy ott részvénytársaságot, valami „nord polar navigations-company”-t alapíthasson, fentartva a maga szá-

ékessége. A nyakát ugyanis mindennap kétszer hideg vízzel dörzsölte, miáltal előmozdította fehérségét, gömbölyűségét, ragyogó szépségét.

Kezeinek finomságát — mondja Ninon, az által tartotta fenn, hogy este megmosta langyos vízzel, körme széleit levakarta, éjjelre keztüöt huzott. Egy kevés gliczerint csak akkor használt, ha kéz bőre száraznak mutatkozott, a mi ritka eset volt, mert hűs vagy szellős időben ki nem ment keztü nélkül.

Csodaszép haját minden két hétben langyos vízzel mosta. És soha sem törülte meg, csupán széjjelbontva engedte megszáradni, soha semmiféle hajkenőcsöt nem használt, mert az szerinte a haj megölője lett volna. Azt nyerte el, hogy 80 éves korában egyetlen ősz hajszála sem volt.

Lábai szépségére is nagy súlyt fektetett. Mindennap illatos vízben mosta és minden reggel tiszta harisnyát huzott, kissé magosarku, kivágott keztüötör-czipőt hordott, tudva azt, hogy így leginkább kitünik lába szépsége.

Végre az öltözködés titka. Ebben volt Ninon igazi művésznő. Ebben rejtett csodaszépségének utólrhetelensége.

Egy alkalommal, a mikor még pályadíjat tüztek ki a legizlésebb toilettére, valamennyi udvarhölgy igyekezett tulragyogni egymást, drága, fényes öltözetükkel. Utolsónak jött

mára egy fejedelmileg dotált, vezérigazgatói állást.

Aztán, minő könnyelműség! Még csak nem is az éjszakenmet Llyod, vagy az angol „Vithe Star Line” társaság fényesen és minden kényelemmel berendezett hajóján teszi meg ezt a veszedelmes utat, hanem egy olyan félelmetesen ingadozó alkotmányon, melynek kormányzását még csak a XX. század valamelyik Mongol-ferje vagy Renard és Krebsje fogja feltalálni. Valóban eszünkbe jut Fulton, a gőzhajó föltalálója, akit a bolondok házába akartak csukni . . .

De elég a szatirából! Ezt az ellentétek szülők s van-e kirívóbb ellentét, mint ez ember nagysága és e kor fölfogásának, szellemének törpesége között?

De van ebben vigasztaló momentum is. Nagyon-nagyon megritkulnak, de teljesen mégsem vesztek ki az idealizmus, a férfias tetterő, az erkölcsi bátorság példányképei.

Ti szülők, pedagógusok, történészek, ne a harcok, az emberirtó, ádáz háborúk hőseit állítsátok folyton az ifjúság szeméi elé példányképpül, hanem a tudomány és közművelődés nemes bajnokait: a Stanlyket, a Li-wingstonekat a Nanseneket, az Andréeket! Ne haszonhajtó gépet neveljete az emberből, hanem egyént és jellemet.

Akkor ama állítólagos szürke demokratizmusból, erkölcsi homályból, mely a XIX., a nagynak nevezett századra borult, kitör az individualizmus és — eget kér

Ne téveszszétek össze a sikert az érdemmel, vagyis, mint Hugo Viktor mondja a „Nyomorultak”-ban: „Azokat a csillagokat, amik odafen ragyognak, azokkal, miket a kacsák csinálnak a pocsolyák puha iszapjában.”

Ne vakítsátok el gyermekeiteket az arany csalárd fényével, hogy ne dobják később oda érte a becsületet, a szabadságot, az egyéni függetlenséget, a meggyőződést, az összes nemesebb indulatokat s végül a legfőbb jót, az életet.

Ne a páros viadalnak neveljete belőlük hősokeket, hanem az erkölcsnek, a nagy és nemes eszméknek, a közjónak és a tudománynak — s akkor nemcsak az éjszakai pólust sikerült majd fölfedezni, hanem egy sokkal nagyobb, szebb és dicsőbb világot, mely ennek dacára egy emberi szívben is megfér s melynek neve: *humanizmus*.

Ninon, egyszerű muslin-ruhában, minden ékszer nélkül, elől-hátul kivágott ruhájából gyönyörű nyakának hófehér gömbölyűsége volt egyedüli ékszere.

Bámulva nézte őt minden ember s a jury neki ítélte oda a pályadíjat.

Az öltözni tudás — mondá Ninon — ritka adomány s széppé teheti még a rut asszonyt is. Nem az a földolag, hogy drága ruhát öltünk, de hogyan tudjuk azt magunkra venni, milyen összhang van a színek között.

Legeslegvégül mondja Ninon: az örök ifjúsághoz mulhatlanul szükséges a lélek ifjúsága, üdesége. Az arczon ott ül a lélek. A legszebb arcz is üressé, egyhanguvá válik, ha a lélek hiányzik belőle, viszont a leg- rutabb arcz is széppé dicsőül, ha a lélek nyoma ül rajta. Továbbá a busulás, a melankólia időelőtt megvénti az arczot, míg a ki mindig vidám: örökifju marad. A harag szintén gyűlöletessé teszi az arczot s ránczokat idéz elő. Én — jegyzi meg Ninon — soha életemben nem busultam, nem haragudtam, mert tudtam azt, hogy a haragos kifejezés okozza a ránczokat.

Azért tehát, a ki örökifju akar maradni, soha se haragudjék, soha se busuljon s a mi földolag: soha kendőző szert ne használjon.

E. Mikes Róza.

Tanulmányuton.

A „Szabadság” számára írta: *Xantus Gábor*.

III.

A Trebevícs-hegy megmászása.

Míg mi bent ettünk, ittunk, azalatt az eső elállt s a köd kezdett felszállni. Itt-ott egy pillanatra nyílt egy kis kilátás, de a hol jobbra-balra-, hol előre-hátra-, hol le- és fel-rohanó felhők ezt is csakhamar eltakarták. Azonban még mi nem adtuk fel a reményt, s azért indultunk fel a csucsra, mely felettünk 50 méter magasságban látszott. A csucsra érve a nap is kidugta fejét a felhők közül, de meglátva minket, visszahúzódott. A csucs voltaképp három részből áll; mi a középső, legmagasabb csucsra mentünk fel. Itt kis kőasztal van. Hanem, ha kilátásunk nem is volt, szivtuk tele tüdővel a pompás, éles hegyi levegőt. Félóraig maradtunk a tetőn; elénekeltük a Himnuszt és a Szózatot, azután a kőasztal alatt levő, kőből kirakott fülkébe elhelyezve névjegyünket, lefelé indultunk s csakhamar a turistaháznál voltunk. Itt magunkra vettük ruháinkat s folytattuk utunkat, csak hogy más uton. Az erdőből kijutva, nagy rétre értünk, mely kincstári tulajdon. Megtudtuk ezt abból, hogy a határon lefelé egy méter magas, fél méter széles kőfal vonul végig. A kőfal csak összehordott és egymásra rakott kövekből áll. Ez dalmát szokás, a dalmát igit védi szőlőt a bórá ellen, erről még lesz alkalmam írni. A fal mellett mentünk tovább. Jobbra tátongó mélység, melynek aljában sűrű lomb-erdő. Valami remek látvány az erdő felülről, midőn csak a fák teteje látszik, olyan, mint a legszebb zöld pázsit.

A rét végére értünk, 30 fok hajlason megyünk lefelé. A vidék kopár, karsztjellegű, nagy és éles fehér sziklák merednek ki, a sziklák közt óriási repedések. Lassan és óvatosan kell lépni, szikláról sziklára ugrálni, folyton az esetleges lábtörés veszedelmével számolni, mert bizony nem sok kell hozzá, csak annyi, hogy véletlenül a kő helyett valamely repedésbe ugorjunk. A sok éles kő pedig tönkre teszi a czipőt, vágja, mint üveg a vaját. Egy óra alatt lassan annyira belejöttünk az ugrálás mesteriségébe, hogy ügyesebbek lettünk talán, mint a zergék. A vidék kopár, a nagy hegyoldal fátlan, kietlen, merednek a nagy fehér sziklák, mint megannyi sarkó. A lejtés 20 fokká enyhül, ezen is átme gyünk, feltűnik Sarajevó, agyagos talajra jutunk, ezen áthaladva, beérünk Sarajevó első utcájába, melynek kövezete megérdemli, hogy felemlítem. Ha igaz az arab költő mondása: „A hova a török lovának patkója ér, ott fű nem nő többé”, ugy igaz az is, hogy a hol a török közezi az utcát, megverte Isten azt a halandót, a ki arra rálép. A kövek minden rendszer nélkül vannak lerakva, metszenek, mint az üveg, kin egy ilyen utcán végigmenni. Hanem a török ezt nem érzi, mert sajátságos bocskora, melynek talpán sarok nincs, roppant kényelmet ad a lábnak; azonkívül a török igen lassan és himbálva jár.

Végre nagy fáradtsággal és sok jajgatás után délutáni 2 órakor a kaszinóba érkezünk, hozzáültünk az ebédhez, melyet, miután megérdemeltünk, jóízűen és nagy étvágygyal költöttünk el. Ebéd után a Miljacska patak balpartján levő három állami szövőgyárat néztük meg. Mindenütt leányok dolgoznak. Hatalmas termekben, szövőasztalok mellett ülnek, a minta fent van s bámulatos gyorsasággal és ügyességgel veszik kezökbe a különböző színű fonalat. Ekkép szemünk láttára fejlődik a szebbnél-szebb szőnyeg, mely azonban igen drága.

Megnéztük a birói iskolát, mely tulajdonképp jogakadémia. Itt képzik ki a scherifeket. Berendezése mintaszerű; a tantermek világosak, magasak. Az udvaron itt is látható egy remek mosakodó-kut. Az épület arabstílusban épült, a tanárok képzett, jeles emberek.

Vásároltunk néhány emléket is, mert Sarajevótól talán örökre bucsuzunk. De a benyomás bennem élni fog s Sarajevóból feledhetetlen szép emlékekkel távozom.

Az utolsó helyi vonattal kimentünk lidzsebe. A helyi vonat is érdekes. Kívül piros és sárga színű (bosnyák szín), belül nagy kényelem. A vonat kicsi és kedves játékszer, vágánya keskeny, mert Boszniában állítólag széles vágányt nem építhettek.

(Folyt. köv.)

Vidéki malmok fuziója.

— Nagyszabású művelet. —

Hazai malmaink ama köztudomás szerint sérelmes eljárása, hogy bőség idején a lisztárakat lejjebb és lejjebb nyomják, buzahiány beálltával pedig a nyersanyag árát az egymás elleni versenyben mód nélkül fölemelik, e vállalatok jövedelmezőségét tetemesen csorbítja.

Ennek rossz hatását főképp azok a vidéki malmok érzik, melyek fekvésük folytán szűk lokális fogyasztásra szorúlnak.

Ezen állapotból kifolyólag már két év előtt a *Borsod-Miskolczi Gőzmalom* r.-t. és a szomszéd *Losonczy Gőzmalom* között — a mennyiben mind kettőnél hasonló a bevásárlási és eladási feltételek — oly viszony létesült, mely a kölcsönös heves versenyt némileg enyhítette. Az azóta szerzett tapasztalatok ama gondolatot érlelték, hogy e két vállalat érdekeinek azonosítása nagymérvű előnyöket biztosíthatna számunkra. E célból — a mint értesülünk — a két malom között egyesülési tárgyalások folynak, melyek szerint a *Borsod-Miskolczi Gőzmalom* a *Deutsch Ig.* és fia cég tulajdonát képező *Losonczy Gőzmalom* megvásárolja és ugyanazon cég *Hatvani Gőzmalom* több évre kibérlé.

A tárgyalások bevégezése után a *Borsod-Miskolczi Gőzmalom* a terv keresztülvitele végett rendkívüli közgyűlést hív össze.

Összinté örömmel üdvözölheti mindenki a *Borsod-Miskolczi gőzmalom* igazgatóságát, hogy ezt a nagyszabású műveletet létrehozta; nemcsak azért, mert ez által Miskolcz a malomipar terén egy nagy és hatalmas vállalatnak leendő központjává, hanem még inkább azért, mert ez által városunk egyik fő lüktető ere: kereskedelmünk nyer intenzív fellendülést. Sőt nem lehet elvitatni, hogy ez a transzactió vidékünk mezőgazdaságának és pénzügyi forgalmának is jelentékeny mérvben előnyére válik.

H I R E K.

— **Herman Ottó** városunk volt, de elfeledhetetlen országgyűlési képviselője a jövő hét folyamán barátainak és tisztelőinek látogatása végett Miskolczra érkezik. Hozza Isten! A szeretet és rokonszenv tiszta érzelmével fogadja őt városunk közönsége!

— **Személyi hírek.** Báró **Vay Béla** főrendiházi alelnök, **Tarnay Gyula** alispán, **Soltész Nagy Kálmán** polgármester, **Lichtenstein József**, dr. **Csáthy Szabó István** kedden este Budapestre utaztak s csak csütörtökön délben érkeztek haza.

— **Tóth Pál jubileuma.** A nevelésügy egyik kiváló bajnokának: **Tóth Pál**, ev. ref. felsőbb leányiskolai igazgató-tanárnak 25 éves tanári jubileuma az eddigi jelekből ítélve olyan ünnepély lesz, a milyen városunk falai között még eddig nem folyt le. A volt növendékek sorából eddig több, mint 200 küldte be az arczképét; ezek arra is ígéretet tettek, hogy ez ünnepélyre eljönnek. Az ország minden részéből itt összeseregledő gyönyörű hölgykoszoru már magában véve is megható mozzanatát fogja képezni az ünnepélynek. Az ünnepély napja még ekkoráig nincs kitűzve. Ez az egyházkerületi közgyűlés után alkalmasint október hó 9-én lesz, még pedig — mint értesültünk — a megyeházának nagyszabású ünnepélyében. Az alapítványi összeg gyarapítására

ujabban ismét a következő adományok folytak be: **Antalfy Piroska** Alsó-Vadász 1 frt, **Antalfy Erzsike A. Vadász** 1 frt, **Löky Mártonné-Ványai Gizella** Szentgyörgy Ábrány 10 frt, **Kovács Sámuelné** sz. **Jamriska Ilonka** Diós-Győr 2 frt, **Lux Irén Igló** 2 frt, **Nemesányi Ágostonné** sz. **Kobek Gizella** és **Nemesányi Gizella** Miskolcz 5 frt, **Szabó Kálmánné** sz. **Baksy Sarolta** Szendrő 3 frt, **Kopácsi Ilona** Miskolcz 3 frt, **Évva Ernőné** sz. **Giovanini Blanka** Miskolcz 3 frt, **Giovanini Gabriella** Miskolcz 3 frt, **Langyel Malvin** Miskolcz 2 frt, **Fekete Jolán Tápió-Szöcse** 5 frt, **Fekete Sarolta Tápió-Szöcse** 5 frt, **Rácz Margit** Miskolcz 1 frt, **Rácz Malvin** Miskolcz 1 frt, **Finkey Ferenczné** sz. **Radácsy Erzsike S.-Patak** 3 frt, **Vladár Erzsébet** Radistyány 1 frt, ifj. **Hensch Lászlóné** sz. **Sziff Ilma Szepes Szombat** 5 frt, **Fischer Berta** Miskolcz 1 frt, **Truszkovszky Margit** Miskolcz 1 frt, **Truszkovszky Anna** Miskolcz 1 frt, **Stelczér Henriké** sz. **Tóth Ilona** Miskolcz 1 frt, **Batta Irén** Budapest 1 frt, **Genersich Róza Kézsmárk** 2 frt, **Braun Róza** Miskolcz 2 frt, **Bajkor Juliska** Miskolcz 1 frt, **Albert Margit** Miskolcz 1 frt, **Fekete Anna Svasinszkyne** Tura 5 frt, **Edelényi Árpádné** sz. **Szűcs Gizella** Miskolcz 5 frt, dr. **Vécsey Tamás Szendrő-Lád** 3 frt, **Skultéti Margit** Miskolcz 1 frt, **Özv. Kubacska Istvánné** Miskolcz 5 frt, **Bartányi Gyuláné** sz. **Kubacska Anna** Miskolcz 10 frt, **Bartányi Anna** Miskolcz 5 frt, **Bartányi Ilonka** Miskolcz 5 frt, **Szentmiklóssy Margit Szakólcz** 2 frt, **Kohn Ilonka** Miskolcz 2 frt, **Burján Béláné**, **Kis Emma** és **Aranka** Miskolcz 5 frt, **Kovács Jánosné** sz. **Csontó Erzsébet** Miskolcz 2 frt, **Sarkady Lilla Tomor** 2 frt, néhai **Kun Margit** Miskolcz 5 frt, **Sütő Kálmánné** sz. **Gyarmathy Margit A.-Nádasd** 2 frt, **Nagy Károlyné** Királyháza 2 frt, **Ragályi Ida** Borsod 15 frt, **Stiller Etelka** Miskolcz 2 frt, **Stiller Jenny** Miskolcz 2 frt, **Kövér Jánosné** sz. **Forster Malvin Kassa** 3 frt. A már kimutatott összeggel együtt befolyt eddig **Pataky Sándor** hoz összesen 1309 frt és 1 drb. cs. és k. arany. **Seltenreich Emma** gyűjtése 206 frt, 70 kr. Összesen 1515 frt, 7 kr. Miskolcz, 1897. szept. 5. **Pataky Sándor.**

— **Ötvenéves jubileum.** **Forster Rezső**, miskolczi nyomdatulajdonosnak, a „Borsod-megyei Lapok“ felelős szerkesztőjének jubileuma holnap, azaz vasárnap lesz, melyre vonatkozólag a rendező bizottság a következő értesítést bocsátotta ki: **Forster Rezső** ur, a miskolczi Kereskedelmi és Iparkamara régi, buzgó beltagja most fejezi be a könyvnyomdászati életpályán eltöltött félszázadot. A Kamara iparos szakosztálya, méltatva régi buzgó beltagjának egy félszázadon át kifejtett törekvéseit: örömmel emlékezik meg e fontos évfordulóról. A jubiláns tiszteletére tehát a miskolczi Kereskedelmi és Iparkamara dísztermében f. é. szeptember hó 12-én délelőtt ünnepélyt, ugyaznap este 7 és fél óraker a „Korona“-szálló emeleti termében pedig társas vacsorát rendez, melyet régi pályatársainak és barátainak van szerencsém becses tudomására juttatni. Miskolczon, 1897. évi szeptember hó 3. Kiváló tisztelettel **Pfliegler J. Ferencz**, kamarai alelnök, a rendezőbizottság elnöke. Az ünnepély sorrendje a következő: Délelőtt 11 óraker a miskolczi Kereskedelmi és Iparkamara dísztermében, hol a jubileumi ünnepély fog végbenenni, a következő testületek tisztelegnek: A ker. és iparkamara kereskedő- és iparos szakosztálya. — A miskolczi hírlapírók. — Vidéki nyomdászok küldöttsége. — Borsod-megyei takarékpénztár igazgatósága. — Ágost. ev. egyháztanács. — A miskolczi iparosok. — Miskolczi általános ipartársulat. — Miskolczi izr. ipartársulat. — Polgári isk. gondnokság. — Iparos tanoncziskola küldöttsége. — Otthon-kör. — Miskolczi könyvnyomdászok önképző köre és **Forster Rezső** nyomdászmelegyete. Este 8 óraker a **Korona** dísztermében társasvacsora. Jegyek kaphatók: a kereskedelmi és iparkamarában, **Putnoki Antal**, **Pollacsek Arnold**, **Sugár Ignác**, **Pick Jakab**,

Pfliegler J. Ferencz, **Karla Bertalan** uraknál és e lapok szerkesztőségében.

— **Megyei közgyűlés.** Borsodvármegye törvényhatósága hétfőn, e hó 13-án évnegyedes rendes közgyűlést tart, melynek napirendjére sok fontos tárgy van kitűzve. Ebben a közgyűlésben fogják betölteni az üresedésben lévő árvaszéki ülnöki állást, esetleg egy szolgabírói állást.

— **Tanév megnyitása.** A miskolczi ev. ref. felsőbb leánynevelő intézetben csütörtökön, e hó 9-én nyitották meg ünnepélyesen a tanévet: Reggel 8 óraker az ország minden részéből összesereglett 178 növendék — még ilyen szám nem volt az intézetben — a nagyteremben sorakozott s a „Jövel szent lélek ur isten“ kezdetű éneket énekelte el **Ruttikay Menyhért** énektanár harmonium kísérete mellett. Ekkor **Tóth Béla** vallástanáer emelkedett szellemű szép imában kérte isten segítő kegyelmét a megkezdendő munkára. Majd a bezáró éneklés után **Tóth Pál** igazgató-tanáer az ő szokott ékesszólásával munkára buzdító s valóban lelkesítő beszédet intézett a növendékekhez. Ezután a növendékek saját termeikbe vonultak s a tanítás kezdetét vette.

— **A miskolczi főgimnázium népessége.** A miskolczi főgimnáziumnak sohasem volt még annyi tanulója, mint a beállott tanévben. A beirási határidő alatt 400-nál több tanuló jelentkezett, a kik mindnyájan felvétettek. Ezenkívül van a főgimnáziumnak négy nőtanulója, névszerint: **Kiss Olga** a VI-ik osztályban, **Zombory Ida** és **Lang Ella** az V-ik osztályban, **Hudák Mariska** a II-ik osztályban. A főgimnázium I-ső osztályában a beírt növendékek száma 86; de még ennél sokkal többen is lennének, ha el lehetne őket kényelmesen helyezni. Az iskolaszék tehát — a szükségesen segitendő — szerdán tartott értekezletéből javaslatot terjesztett az iskolai tanácshoz egy *parallel osztály* berendezésére iránt. Az elemi osztályok kimulásával egy terem erre a célra rendelkezésre áll s ha az iskolai tanács az anyagi ügyeket valahogyan el tudja intézni, akkor az *első párhuzamos osztály* még ebben a tanévben megnyílik.

— **Katonáink a gyakorlaton.** A Miskolczon állomásozó katonai csapatoknak a jövő hét elején kemény és terhes napjaik lesznek. A 15-ik hadosztály, melyet **Cronenbold** altábornagy fog vezényelni, ezidőszereint **Kassa** mellett, **Nagy Idán**, **Buzinkán** és a többi községekbe van elszállásolva. Innen holnap, azaz vasárnap indulnak **Eperjes** vidékére, a hol e hó 13., 14. és 15-én a hatodik hadtest nagy gyakorlata lesz. Az összes ezredek, ugymint: az 5., 25., 60., 65., 66., 67. és 85-ik gyalogezred, két lovasezred, 4 tüzérezred, a kerületbe tartozó 4 ezred honvédség és 1 vadászszázalój a 29-ik lesz **Bártfa**, **Raszlavicza**, **Girál** között összpontosítva. Ezen ezredek a 27-ik és 15-ik divíziót adják, — az előbbit **Neutschil**, az utóbbit **Cronenbold** altábornagyok vezérlete, **Fabini Lajos** hadtestparancsnok fővezérlete és herczeg **Windischgrätz** Lajos tábornagy felügyelete alatt. — A manőver suppisotiója az, hogy az ellenség a határon betört (27-ik divízió), **Raszlavicza** körül feltartóztatandó (15. divízió). Három csata lesz, az első **Raszlaviczán**, a második **Girálton**, a harmadik **Deméthe** körül. A 27-ik divízió 12-én a következőképen lesz elhelyezve: **Bártfán** a 6-ik huszárezred, a 67. és 85. ezred 3 zászlóalja; **Hertneken** a 25. ezred, **Klyuson** a 29-ik vadászszázalój, **Ossikon** a 34-ik ezred és 10-ik huszárezred **Bártfa** körül, a 17-ik tüzérezred **Raszlaviczán**, a divízió stabja, a fővezénylete és a felügyelő **Deméthén** lesz. **Cronenbold** vezénylete alatt a 15-ik divízió marad: 5., 60., 65., 66. ezred, a 6-ik tüzérezred fele, a 16-ik tüzérezred: a **kassai**, **szatmári**, **miskolczi** és **munkácsi** huszárezred, a 18-ik tüzérezreddel, **Girálton** és vidékén **Clair** altábornagy vezetésére.

— **Képviselőválasztók figyelmébe.** Rendkívül fontos hírdetményt tett közé Miskolcz város központi választmánya, melyre külö-

nősen fölhívjuk elvtársaink figyelmét. A hirdetés így hangzik: *Hirdetmény.* A központi választmány, az országgyűlési képviselők választására jogosultaknak ugy a déli, mint az északi kerületre nézve betűrendben összeállított s az 1874. évi 33. t. cz. értelmében közszemlére kitett s érvényes 1898. évben bírándó névjegyzékeire vonatkozólag beadott felszólalásokra, illetve észrevételekre meghozván határozatait, ezek az idézett törvény 49. § a értelmében a városi központi ikt. hivatalban *folyó évi szeptember hó 20-tól ugyanezen hó 30-ig bezárólag* 10 napon át közszemlére tételnek ki, — azok az érintett hivatalos helyiségben a központi iktató jelenlétében reggeli 8 órától déli 12 óráig, délután 2 órától 5 óráig megtekintetők.

A törvény 50. §-ához képest az érdekelt figyelmébe ajánlatik, hogy azok, kiknek felszólalása vagy észrevétele felett a központi választmány határozatot hozott, annak közszemlére történt kitételét követő 10 nap alatt, tehát folyó évi szeptember 31-ig bezárólag, azok pedig, kiknek a 49. §-ban elősorolt határozatok kézbesítettek, a kézbesítéstől számított 10 nap alatt a királyi curiához intézett felebbezésüket a központi választmány elnökéhez a közigazgatási iktatói hivatalban a hivatalos órák alatt délelőtt 9—12 óráig, délután 2—5 óráig benyújthatják, — ezen felebbezések írásban adandók be s azokhoz új bizonyítékok is mellékelhetők.

Kelt a központi választmánynak Miskolczon, 1897. évi szeptember hó 3-án tartott üléséből.

Soltész N. Kálmán, Krizsanovszky József,
polgm., közp. v. elnök. v. jegyző.

— **Vivó tanfolyam.** *Szigethi Benedek* Gyula, a miskolczi ev. ref. főgimnázium kitűnő tornatanára a miskolczi összes intézetek tanulóifjúságának, valamint a közönség érdeklődő tagjainak vivó tanfolyamot nyit. A vivócsoporthoz czélszerű megalkotása és a vivóórák alkalmas beosztása tekintetéből kívánatos, hogy a kik e kitűnő mester vezetése alatt teljes alapossággal el akarják sajátítani a kardvívást, ezek nevezett tanárnál minél előbb jelentkezzenek. Jelentkezni lehet a főgimnázium új épületének tornatermében.

— **A szini évad.** Nehány nap múlva élénk és népes lesz Thalia templomának csarnoka; néhány nap múlva megérkeznek a kulturális apostoloskodás művészetének munkás és ambíciózus vándorai, hogy elfoglalják a világot jelentő deszkákat s betöltsék azt a nemes és fontos missiót, mely rájuk, mint a nemzeti művelődés apostolaira e város falain belül vár. A nemes feladat fontos; s ha színészeink be fogják azt tölteni úgy, hogy közönségünknek a modern korral fokozatosan haladó s magas műigényeinek teljesen megfeleljen: akkor bizonyára Miskolcz város intelligens és a nemes művészet iránt érzékel bíró közönsége is igyekezni fog méltányolni s a jól megérdemelt pártfogásába fogadni a munkát, a nemes törekvést, a melyre különben is multja és jó hirneve kötelezi. *Tiszay Dezső* kitűnően szervezett társulata október hó 2-án kezd meg működését. Az ő jól összeállított társulata — véleményünk szerint — kellő garanciát nyújt arra, hogy közönségünk magas műigényeit ki fogja elégíteni. Teljes bizalommal nézünk tehát a beállott szini évad elé s erős a hitünk, hogy jó, izlést és erkölcsöt nemesítő, magas művészi nivón álló, összevágó színelőadások fogják jellemezni a szini évadot. A színtársulat névsorát a következőkben adjuk: Nők: *Antalfyné Anna* kardaloszó és segédszínész, *Borossné Mariska* kardaloszó és segédszínész, *Galyasy Paula* coloratour-énekes, *Kendy Boriska* naiva és társalgási, *Kissné Árpássy Katicza* comikáné és anyaszínész, *Miklóssy Ilona* szende és társalgási, *Mikey Rózsika* kardaloszó és segédszínész, *Molnár Mariska* kardaloszó és segédszínész, *Miklósy Mar-*

git kardaloszó és segédszínész. *Mátrai Rózsika* kardaloszó és segédszínész, *N. Szigethy Lujza* operette- és népszínmű-énekes, *N. Takács Jolán* kardaloszó és segédszínész, *Nánássy Juliska* kardaloszó és segédszínész, *Nagy Vilma* anya- és társalgási színész, *Staud Margit* énekes és soubrette, *S. Molnár Vilma* társalgási színész, *S. Melczer Juliska* kardaloszó és segédszínész, *Tiszayné Ilona* operette-, soubrette-primadonna, *Tóth Ilonka* hösnő és társalgási, *Takácsné Lenke* kardaloszó és segédszínész. Férfiak: *Antalfy Antal* kardaloszó és segédszínész, *Boross Pál* kardaloszó és segédszínész, *Bátori Vilmos* kardaloszó és segédszínész, *Cathry Ferencz* szerelmes és bouviant, *Csáki Antal* kardaloszó segédszínész, *Egry Kálmán* népszínmű-énekes és jellemszínész, *Kemény Lajos* operette- és operette-baritonista és társalgási, *Kozma Pál* kardaloszó és segédszínész, *Kaposi Andor* kardaloszó és segédszínész, *Mezey Kálmán* kedélyes apa és jellemkomikus, *Morvay Antal* drámai apa és jellemszínész, *Mátray Bandi* kardaloszó és segédszínész, *Német János* komikus és bouffo, *Nádasy József* naturbursch és társalgási, *Óváry Jenő* kardaloszó és segédszínész, *Pécsi Lajos* kardaloszó és segédszínész, *Rédey István* operette- és operette-tenorista, *Sarlay Cornél* komikus és társalgási, *Tiszay Dezső* jellemkomikus és bouffo, *Virág Lajos* kardaloszó és segédszínész. Zenekar: *Simándy József* karnagy és az 5-ik gyalogezred zenekara,

— **Tanító-gyűlés.** Az alsó-borsodi ev. ref. tanító-egylet f. évi rendes közgyűlését f. hó 15-én Mező-Csáthon, az ev. ref. népiskola nagytermében a következő tárgysorozattal fogja megtartani: 1. Elnöki megnyitó. 2. Elnöki jelentés az egylet és a körök évi működéséről. 3. Választmányi és pénztárvizsgáló bizottság jegyzőkönyvének felolvasása s az abban foglalt ügyek s indítványok tárgyalása. 4. Pályamunkálat-bíráló bizottság jelentése s ennek alapján a pályadíj kiadása. 5. Felolvasás. Tartja: *Putnoky István* egytl. tag. 6. Néh. b. e. *Szarka Ferencz* volt egytl. tag feletti emlékezés felolvasása *Baksa Lajos* egytl. tag által. 7. Pályakérdések kitűzése. 8. Indítványok tárgyalása. — Ezen gyűlésre az egylet tagjait és tanügybarátokat tisztelettel meghívom. A. Zsolca, 1897. szept. 5-én. *Baksa Lajos*, egytl. elnök.

Budapesti level.

Az események, ujdonságok egymást érik a fővárosban s mindig vannak oly tudnivaló dolgok, melyekről értesülni a vidéki közönségnek érdekében áll.

Ezek közé sorozzuk első sorban a nem rég megnyitott Kereskedelmi Muzeumot a városligeti iparcarnokban, hol valóban sok szép, a gyakorlati élet szükségleteit képező készítmény van bemutatva. Különösen kiemeljük itt a hangszer-iparcsoportban *Stowasser* János, országszerte legjobb hírnévvel bíró hangszergyáros gyönyörű szép gyártmányait, melyek ismeretesek, hogy nemcsak szépek, de kitűnőek is. *Stowasser* János cs. és kir. udvari hangszergyáros (Budapest, Lánchid-utca 5. sz.) a cs. és kir. hadsereg zenekarainak s a m. kir. honvédség zenekarainak felszerelője, több zenede, zeneiskola, színház és magánzenekar szállítója s egyáltalán tűzoltói és egyéb testületi zenekarokat teljesen, legjutányosabban szerel fel. Mindennemű vonó-, fuvó- és ütőhangszer, valamint a legjobb iskolahegedűk nála rendelkezhetők meg legjobban. *Stowasser* János minden kiállításon, melyben részt vett, a legelső kitüntetésben részesült, az ezredéves kiállításon pedig nemcsak a jury-tagsággal tiszteltetett meg, hanem az állami aranyéremmel is ki lett tüntetve.

A legérdekesebb esemény Budapesten most az, hogy kivirágzott a Deák-téri színház, a földalati villamos vasut diszes ki-

oszkja! *Reinisch Testvérek* kereskedelmi kerészetete, mely Budapest virágkereskedőinek legnagyobb részét látja el virágszükségletével, virágcsarnokot nyitott ezen valóban pompás helyen s virágoztatta fel a hideg vasépületet. A *Reinisch Testvérek* kereskedelmi kertészete a Gizella-uton, 33. sz. a. van s a ki nem látta, annak fogalma sem lehet arról, hogy mily óriási területet foglal az el, csak sejtelve lehet, ha megemlítjük, hogy az óriási pálmaházak, a délszaki növények számtalan üvegházain kívül a tenyészvirágok egész erdeje van itt; a különféle nemesfajú rózsák legszebb faja, mintegy negyvenezer törzsön virágzik. Miért is ajánljuk tisztelt olvasóinknak, ha alkalmi koszorukra, csokrokra, disznövényekre és virágokra lesz szükségük, megrendeléseikkel *Reinisch Testvérek* kereskedelmi kertészetehez forduljanak (Budapest, virágcsarnok: Deákter. Kertészet: VII. Gizella-ut 33.), hol a megrendelések a legjutányosabban, leggondosabban póstafordultával eszközöltetnek.

Az óriási esőzések és nyári árvizek az ország minden részében súlyos károkat okoztak, melyeknek még tetemes utóbajai maradtak a nedves falak- és épületekben, miután azok kiszáradását a beállott őszi időszak már meggátolja; miért is újlag alkalmoszerűvé vált a *Magyar Aszfalt-Részvénytársaság* vállalatot az érdekelt közönség figyelmébe ajánlani, mint a mely egyedül hivatott és elismert a nedves falak szárazzá tételére. De a közutak és járdák jó karba állítása is fontos kérdés, mert a még türethetőbb nyári esőzések után is elég kellemetlen volt a nagy sár, hát még az őszi és téli időjárás tulnyomóan nedves időszakában! A hol tehát még nincsen megoldva a közutak és gyalogjárdák jó karba helyezésének kérdése, ott ne késedelmeskedjenek a járdák aszfalt-burkolattal s a kocsiutakat aszfaltmakadammal elkészíttetni, mint a melyek olcsóbbaság és czélszerűbbség szempontjából is felülmúlják a kockaköburkolatot, mit legjobban igazol azon körülmény, hogy az aszfalt-burkolat és aszfaltmakadam évről évre nagyobb arányban terjed az országban, mert mindenütt arra a meggyőződésre jutnak, hogy úgy a köztisztaság és közegészség, mint a közlekedési módok folytán is rendkívül előnyös. Minden kívánt felvilágosítással és költségelőirányzattal készségesen szolgál a *Magyar Aszfalt-Részvénytársaság* igazgatósága: Budapest, Andrássy-ut 30. sz.

A Budapestre utazó vidéki közönséget figyelmeztetjük, hogy a szálloda megválasztásában óvatos és körültekintő legyen, mert a mult évben a kiállítási alkalomra tömegesen keletkezett ugynevezett szükségsszállodáknak ma már nincsen létjogosultsága, annál inkább, miután az ócska házakból átalakított szállodák a modern kényelem hiányával épen oly áron számítják a szobákat, mint a legnagyobb komforttal ellátottak. Ezért ajánljuk t. olvasóink különös figyelmébe a „*Pannonia*” szállodát a kerepesi uton, mely a Nemzeti színház tőszomszédságában s a Népszínház közelében, a közuti vasut megállóhelye előtt van; feltalál itt mindent a vendég, a mi kényelmet és czélszerűt az egészség követelménye kíván. *Glück Frigyes* ur, a szálloda tulajdonosának személyes felügyelete mellett a leggondosabb szolgálat s a legszigorubb tisztaság mellett a szobaárak a legmérsékeltebbek s a villamos világítás nem számítatik külön fel, sőt a szálloda diszes olvasótermében a „*Telefon Hirmondó*” is ingyen hallgatható. Gyönyörű fedett udvarkertjében van a főváros legkedveltebb étkezőhelye s a szálloda minden emeletén van fürdőszoba, úgy, hogy a „*Pannonia*” méltán nevezhető a főváros legelsőrendű szállodájának.

Felelős szerkesztő és laptulajdonos:

Dr. Kontz Miklós.

Lapszerkesztő és kiadó:

Ruttkay Menyhért.

Üzletmegnyitás!

Van szerencsénk a nagyérdemű közönségnek tudomására hozni, hogy

➔ kész női felöltő-üzletünket ➔

Széchenyi-utca 37. sz. alatti házba. — a „Kigyó“ gyógyszertárral szemben — a fővárosi igényeknek teljesen megfelelően berendezve — megnyitottuk.

Egyszersmind tudomására hozzuk azt is, hogy bel- és külföldi összeköttetéseink által azon kellemes helyzetbe jutottunk, hogy az összes, szakmánkba vágó újdonságokat, illetőleg divat-különlegességeket — a helybeli kereskedőket megelőzőleg — a legnagyobb választékban szolgálhatjuk, melyeknek megtekintésére a nagyérdemű közönséget ezennel tisztelettel meghívjuk.

Vevőink kényelmére közvetlen üzletünkben külön osztályt rendeztünk be.

A midőn az eddigi szives pártfogásért hálás köszönettel vagyunk, további szives támogatásukat ezen új vállalatunkban is kérve. maradtunk

teljes tisztelettel

Henik és Soós.

Külön osztály gyermekfelöltőkben!

Jutányos árak, pontos kiszolgálást!

Üzletáthelyezés!

Viktorin József
elismert legjobb

Meidinger-kályhái
valamint szabadalmazott
szabályozó- és töltő-kályhái
9 forinttól fölfelé.

Kaphatók kizárólag a magyarországi vezérképviselet és főraktárban

Eisler és Vértés
Budapest, Andrássy-út 41. sz.

Árjegyzékek és költségelőirányzatok ingyen és bérmentve.
Felső-sziléziai kitiűő

diókoksztot vagon számra (100 métermázs) legoiesőbban szállitunk.

A hirneves törzs-főorvos és vegyész: **dr. Schmidt G.-féle**

➔ fül-olaj ➔

elhárit gyorsan és alaposan időleges sükedtséget, fülzugást bármily idült esetekben; palaczkonként 2 frtért használati utasitással Miskolczon egyedül kapható

Baruch Gyula
„Oroszlan“ gyógyszertáraban.

➔ Mintákat kívánatra bérmentve küldök. ➔

Van szerencsém a n.-é. közönségnek tudomására hozni, hogy bevásárlásomból hazaérkezve, raktáramba is megérkeztek a legujabb divatú angol, francia és tiszta gyapju-, elsőrendű hazai gyártmányú szöveteim.

Nagybani bevásárlásom azon kellemes helyzetbe hoztak, hogy jó, finom szövetsből meglehetősen jutányos árért, elegáns kivitelű legujabb divatú szabás szerinti, saját műhelyemben készitendő ruhákat vagyok kepes nagyrabesült rendelőimnek ajánlhatni.

Engedve a kor igényeinek, szeptember 1-től kezdve angol ruhabérletet nyitok: következő feltételek mellett, ami igen ajánlatos minden úri embernek: 10 frt havi fizetés mellett: 4 sacko-öltöny-, felöltő és téli kabát és egy nadrág; 20 frt havi részletért 8 sacko öltöny, 1 frakk-, vagy Ferencz József- vagy smokin-öltöny, felöltő, téli kabát és 2 külön nadrág, 24 hónapon át fizetendő.

➔ A raktáron levő szövetek bármelyikéből választás szerint tartozom készíteni.

Felhivom a t. úri közönséget, tessék raktáramon levő szöveteim megtekinteni és csak aztán bérletügyben határozni.

Szives pártfogásáért esedez

kitiűő tisztelettel:

Kálmán Mór,
férfiszabó Miskolczon, Széchenyi-utca 30.

➔ Mindég nagy választék raktáron. ➔

Elv: Szolid ár, pontos kiszolgálás.

Elv: Szolid ár, pontos kiszolgálás.

TANULÓUL
felvétetik

2—3 gimnáziumot végzett
tiszteséges családból származott fiu

Juhász József
fűszerkereskedésében.

Wagner és Szelényi
könyvnyomdájában
egy 3—4 gimnáziumot végzett ifju
fizetés mellett

tanulóul
azonnal felvétetik.

Van szerencsém a n.-é. közönség b. tudomására hozni, hogy

az ARANY SZARVAS-hoz címzett gyógyszer-táramat

f. é. május hó 1-én áthelyeztem a Városháztér felé feljebb 5 házzal, vagyis

a Fürdőtér sarkára,

Raktáron tartok mindenféle bel- és külföldi különleges gyógyszerkészítményeket, Homöopatha szereket, gyógyborokat és cognacot, nagy választéku illat- és piperezereket.

különösen ajánlom már régen igen jó hatásunk bizonyult

saját különleges készítményeimet,

ugymint:

1. Pyrethro salicyi száj-essentia.

Már a régi gyógyászatban használt szer volt a Pyretrum-gyökér, miért is foggyökérnek Radix Dentaria) elnevezték, utjabban a Salicylt, mint óvszert igen használják, a kellemes jó íz előállításáért pedig többféle kellekekből van készítve, úgy hogy ezen szájessentia használata által bizton remélhető a kívánt hatás, úgy a fogíny erősítésére, mint a fogak tisztántartása végett, s mint óvszer a fog anyagában bejutó fertőzés ellen, mi előáll a különböző ételmaradvány romlási termények következtében, megóvja a borkő lerakódását, a fognak szép fehérsége mellett fényt kölcsönöz, sőt a beállott fogfájdalmakat is szünteti.

Egy kis üveg ára 70 fillér. (35 kr.)

„ nagy „ „ 120 „ (60 „)

2. Balsam bajuszpedrő.

Keleti balsamokból van készítve és így mentve van a zsíros bajuszpedrők ama kellemetlen sajátosságától, hogy idővel megavasodik és az által a létre jövő zsírsav kellemetlen szagot áraszt és a bajusz tövének ártalmas hatást okoz: midőn a balsamok táplálják a szőr tövét, tetszés szerinti állásban idomítható, sőt a bajuszt *neveli* is: kellemes illata és soha meg nem keményedő állományával az eddigi bajuszpedrőket felülmúlja és azon előnye is van, hogy minden bajuszsínhez alkalmazható.

Egy új ezüst dobozzal ára 30 fillér. (15 kr.)

Hat doboz ára 160 fillér. (80 kr.)

Visszahozott üres doboz 10 fill. (5 krba besz.)

3. Hajerősítő essentia.

Dr. Hebra tüzetesen foglalkozván a hajhullás okainak felfedezésével és a hajpenész (gomba)-nek tulajdonítja, a mi elől a fejbőr tulelzsírosodástól, következvén az epidermisnek hámlása (korpásodás) és avval leválik tövéről a haj is. Jóllehet a nagy humbuggal kurtított, földig érő hajdús reklamok nem egyebek mint természetellenes dolgok, mert ha a hajtó elváltott ilyen bajok által, többé új hajtvét nem varázsol emberi erő, csakis fiatalabb korban egyes lázas betegségekből (Typhus) eredő hajhullásnál természetesen újból minden szerelés nélkül is és épen ezen tüneményt sikerült többeknek megragadni és némi sikert el is érni.

és többféle eddig hírlapilag nem hirdetett, de jó hatással használt saját különlegességeimet.

Kitünő tisztelettel **RÁCZ JENŐ,** gyógyszerész.

Azonban a fentebbi, illetve járványos penész gombabetegség ellen igen is van gyógyszer, ha nem is növeli földig a haját a hol nincs, *de már a meglevőt megmenti a hullástól,* mert a dr. Hebra hajessentia megsemmisíti a haj-penész-gombákat és megszünteti a korpásodást, fejbőrviszketegséget, miáltal a hajtó megerősödik és a hajhullást megátolja. *Ara egy üveg hajessentiának 1 kor. 20 fillér. (60 kr.) — Dr. Hebra folyékony szappan ára 1 üveggel 80 fillér. (40 kr.)*

4. Növény-fogpor.

Dr. Carabelli udvari fogorvos előirata szerint, de módosított alakban készítve, már a század elején uzusban volt és a hivatalos gyógyszerkönyvbe is felvételre mint fogtisztító szer, jóllehet az eredeti módszer szerint is a fogakat tisztán tartja és kitünően fehériti, de az általam módosított még kellemes szájját és üde érzést ad.

Egy doboz ára 80 fillér. (40 kr.)

5. Glycerin Iris arczenőcs.

Mint az emberi szervezet benső bántalmi betegséget, úgy a bőrbántalmak is különböző fájdalmat okoznak s többnyire nyomokat hagynak magok után, különösen a szép nemnél igen kellemetlen és feltűnő: sok mindenféle ártalmas kenőcsökkel igyekeznek segíteni, de nagyobbára káros utóhatással, míg a glycerin Iris-kenőcs ártalmatlan növényi nedvekből készülvén, minden eddigi arczenőcsök közül kitünő hatásával felülemelkedik az arcz-bőr hámlása, bőr porszenések, fekete pattanások (wimmerlik) ellen, de különösen igen nagy kelendőségnek örvend májfoltok és szeplő ellen. Használata által nemcsak tiszta arcot nyer a szép nem, hanem az arczedéktől későbbkorban is megóvja.

Ara egy tégely arczenőcsnek 1 korona.

6. Cannabin.

(Tyukszemirtó szer.)

Mely nemcsak a tyukszemet, de minden bőrkeményedést, úgy szintén az annyira kellemetlen szemölcsöket, melyek a kezét elrutitják, minden fájdalom nélkül gyökeresen eltávolítja. *Ara ecsettel ellátott üvegcskével 70 fillér. (35 kr.)*

Viszonteladónak árkedvezmény nyújtatik.

Viszonteladónak árkedvezmény nyújtatik.

Végeladás!

Üzletem végleges felhagyása alkalmából hatóságilag engedélyezett

végeladást

tartok és áruimat

a *beszerzési áron* alól

elárusítom.

Tisztelettel:

Lang Sámuel.

Kitüntetve a bpesti 1896. ezredéves orsz. kiállításon.

Bútorok részletfizetésre.

Makra Mátyás utd.

gyöngyösi bútorgyárának készítményei kedvező fizetési feltételek mellett kaphatók helyben

Iroda: Felső-Szirma-utca 79. sz. a.

Lakás: Felső-Szirma-utca 28.

képviselőségül.

Lakás!

Két utcái szoba, konyha és a hozzá tartozó mellékhelyiségek

november hó 1-jére

kiadó.

Irodai használatul olcsóbban.

Dreher-sörraktár

Buza-tér 32.

A tisztelt szülők figyelmébe!!

Egy eddig még nem tapasztalt ritka alkalma nyílik a t. szülőknek gyermekeik részére a **szükséges fehérneműket beszerezni**, a mennyben sikerült egy fehérneműgyárnak enmü összes készletét a lehetőleg

jutányos áron

megvásárolni, és pedig:

200 drb	fiú fehér és színes ing	90 krtól feljebb
150 „	„ alsó nadrág	50 „
100 „	leány hálókabát	75 „
100 „	„ -nadrág	50 „
100 „	„ -ing	50 „

Ugyanezen cikkek még nagyobb mennyiségben felnőttek részére.

Ezekon kívül nagy raktárral rendelkezem a **fegyházakban** kötött női, férfi- és gyermekharisnyákból és más, szakmámba vágó cikkekből.

Tisztelettel:

Braunfeld Sándor,

rőfös-, rövid- és divatárú-üzlete Miskolcz, Széchenyi-utca 69. sz.

Valódi karlsbadi czipők. Prágai kutyabőr-keztük.

Őszi és téli idény!

Őszi és téli idény!

BORSODVÁRMEGYE

LEGNAGYOBBI DIVATÁRUHÁZA

FEHÉR JÓZSEF és LIPÓT

MISKOLCZ.

Fő-utcza, özv. Debreczeny Dánielné urnő házában.

Miskolcz város és vidéke közönségének szives tudomására hozzuk, miszerint az őszi és tél idényre bevásárlási utunkból visszaérkezve, sikerült oly olcsón és jól bevásárolni, hogy Miskolczon még nem létezett olcsó árakban szolgálhatunk; és pedig a legújabb divatu kész férfi-, fiú- és gyermekruhák, felső és téli kabátok, párisi divat szerinti kész női felöltők, gallérok, kör- és eső-köpenyek, valódi perzsia- és szörmegallérok, kész férfi-, női és gyermekcipők, férfi- és fiukalapok, nyakkendők, keztük, gallérok, kézelők, esőernyők és minden más e szakmába vágó áruk a legnagyobb választékban és legolcsóbban beszerezhetők, miért is kérjük az igen tisztelt vevőközönséget, hogy szükségletét nálunk beszerezni sziveskedjenek, biztosítva mint eddig is: szolid és pontos kiszolgálatról.

Számos látogatásért esedeznek:

ÜZLETEK:

Fehér József és Lipót.

Szolnok,

Kecskemét,

MISKOLCZ,

Kossuth-tér, saját ház.

Jókai-tér.

Széchenyi-utcza, özv. Debreczeny Dánielné urnő házában.

Ita J. Henrik cs. és kir. udvari kalapgyáros egyedüli raktára.

Különlegesség férfi- és gyermekruhákban.

Női felöltők párisi divat szerint.

A Magyar Ált. Kőszénbánya Részv.-Társ.
egyedüli főraktára
MISKOLCZON.

Nagy raktárt tartok készletben.

A közelgő őszi és téli időszak alkalmára ajánlok legjobb minőségű

szolnoki és sajó-szent-péteri

☒ köszönet ☒

eredeti legjutányosabb árakban minden vasutállomásra szállítva ugy kicsinyben, valamint egész kocsirakományokban.

Vidéki megrendelések azonnal foganosittatnak.

Számos megrendelést kér

Fisch Manó,

a Magyar Általános Kőszénbánya
Részvénytársulat főraktárának miskolczi
képviselője.

Csődtömegeladási hirdetmény.

Ezennel közhírré teszem, hogy **Groszmann B. (Betti)** sajó-szent-péteri kereskedő közadós csődtömegéhez tartozó, a csődleltár 1—375. tételei alatt 8265 frt 04 kr. beszerzési ár és 6973 frt 5 kr. becsértékben felvett különféle rőfös-árak női ruhaszövetek, kész férfi posztó- és vászonöltözetek, továbbá a leltárban 401—409. tételek alatt 41 frt 50 krban felvett rendezési tárgyak és a leltárban X. 3. a, b, c, d alatt 12 frt 55 krban felvett vásári felszerelések az állandó csődválasztmányának 1897. évi szeptember 7 én hozott határozata folytán ajánlati verseny útján eladatnak.

A jelzett árak és egyéb tárgyak naponként délután 2—4 óra között 1897. szeptember 22-ig Sajó-Szentpéteren az üzlethelyiségben megtekinthetők.

Az ajánlatok 50 kros bélyeggel, kellőleg lepecsételve és 702 frt 71 kr. bánatpénzzel ellátva legkésőbb **1897. szeptember 23-ik napjának déli 12 órájáig** alulírott tömeggondnokhoz Sajó-Szentpéteren, vagy Dr. Klein Ignác ügyvéd választmányi elnökhöz Miskolczon beadandók. Bánatpénzzel el nem látott ajánlatok figyelembe nem vétetnek.

Az ajánlatok feletti döntés a csődválasztmányának még ugyanaz nap, t. i. 1897. szeptember 23-án délután 2 órakor tartandó ülésén fog megtörténni. Az ajánlattevőt beadott ajánlata feltétlenül kötelezi, a csődválasztmány azonban a legmagasabb ajánlat elfogadásához sincs kötve és fenntartja magának a jogot az ajánlatok el nem fogadása vagy kedvezőtlenése esetén a csődtömeget tetszése szerint vagy azonnal foganatba veendő szóbeli verseny útján vagy másként értékesíteni.

A kinek ajánlata elfogadtatik, köteles a vételár felét azonnal, másik felét pedig legkésőbb 24 óra alatt tömeggondnok kezéhez készpénzben lefizetni, minthogy ellenesetben bánatpénze a csődtömeg javára elvész és a vétel semmisnek fog tekintetni.

Vevő a vételár teljes lefizetése után lesz jogositva az árukat és egyéb tárgyakat átvenni, melyeket köteles 1897. szeptember 27-ig bezárólag teljesen elszállíttatni.

A csődtömeg és annak képviselője az áruk minősége és értékeért nem szavatol.

A vételi illeték vevőt terheli.

Vevő per esetére a sajó-szentpéteri kir. járásbiróság illetékességének magát aláveti.

Kelt Sajó-Szentpéteren, 1897. szeptember 9-én.

Vattay Bertalan

ügyvéd, mint Groszmann Betti csődtömeggondnoka.